

Nicolae DONICI

și alți observatori ai cerului
de pe meleaguri moldovene

Magda Stavinschi
AIRA

1989 / 1990

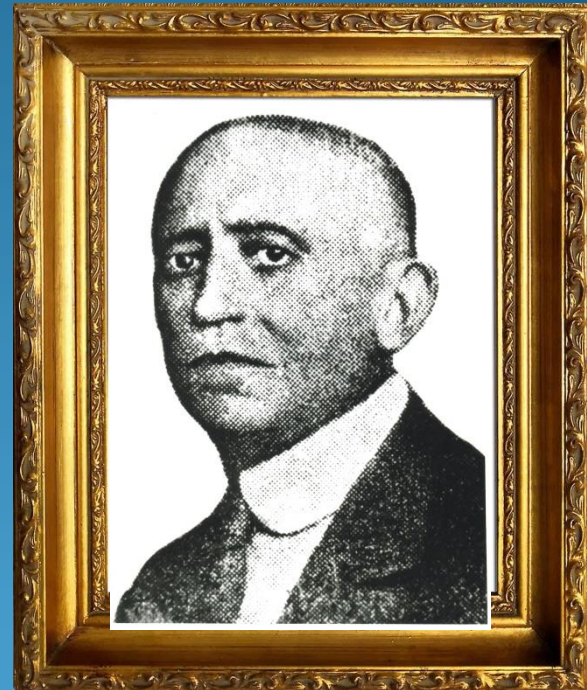
Cine au fost înaintașii ?

Din România?

Dar din R. Moldova?

NICOLAE DONICI

13 sep 1874
Petricani

??? 1956 ???

Franța? Argentina?

History of the IAU

The Birth and First Half-Century
of the International Astronomical Union

1994 **Adriaan Blaauw**

This book describes the birth and early development of the International Astronomical Union, the world-wide union of professional astronomers, which over the past 75 years has played an important role in the development of astronomy. However, much attention is also paid to the Union's successful bridging of political controversies and maintaining the ties between astronomers in times of war or heavy political tension. The book is therefore of interest not only to astronomers - professional as well as amateurs - but also to students of the history of modern science in general. The author (born 1914), who published earlier a study of the history of the European Southern Observatory, is an emeritus professor of astronomy at the Universities of Groningen and Leiden. He has witnessed the development of the Union over the past 55 years, and was its President from 1976 to 1979.

KLUWER ACADEMIC PUBLISHERS

A. Blaauw

History of the IAU

History of the IAU

The Birth and First Half-Century
of the International Astronomical Union

Adriaan Blaauw

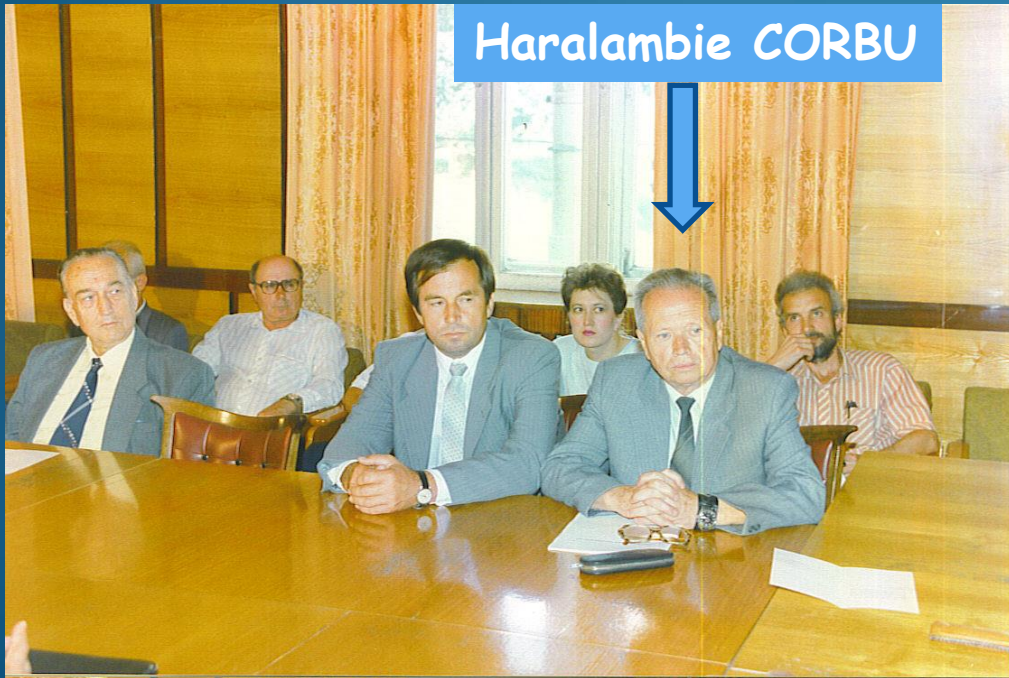

International Astronomical Union

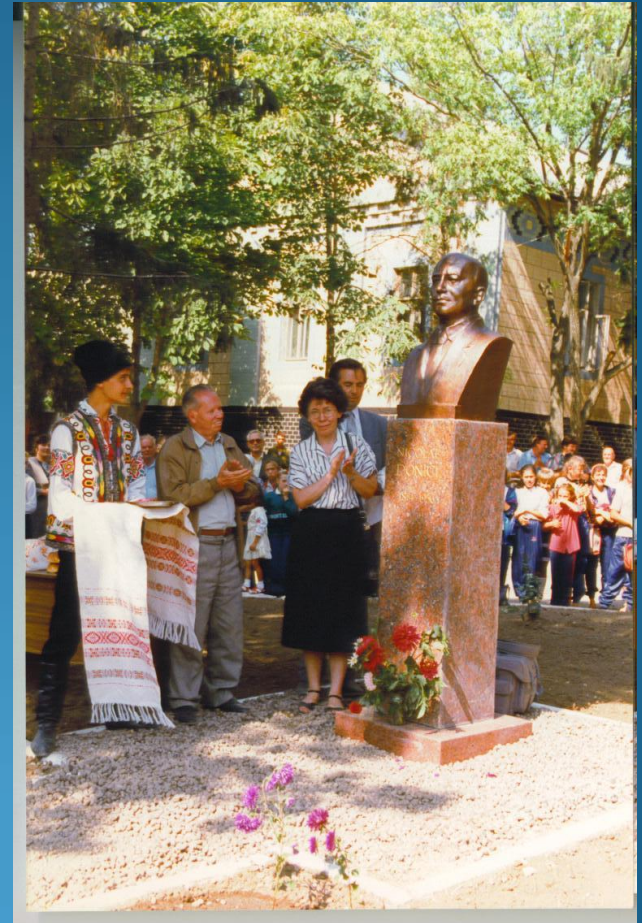
Kluwer Academic Publishers

Academia de Științe a Moldovei

7-10 sep 1994, Chișinău

Cine a fost Nicolae DONICI ?

1874

N. 1/13 sep,
Petricani (Chişinău)

1882, moare mama (35 ani)
Limonia Macri (Melania),
descendentă a Cantacuzinilor

Moşia de la Petricani pierdută odată
cu sinuciderea tatălui **Nicolae A. Donici (1878)**
Crescut de sora mamei, **Elena Nikolaevna Lisakovskaya**

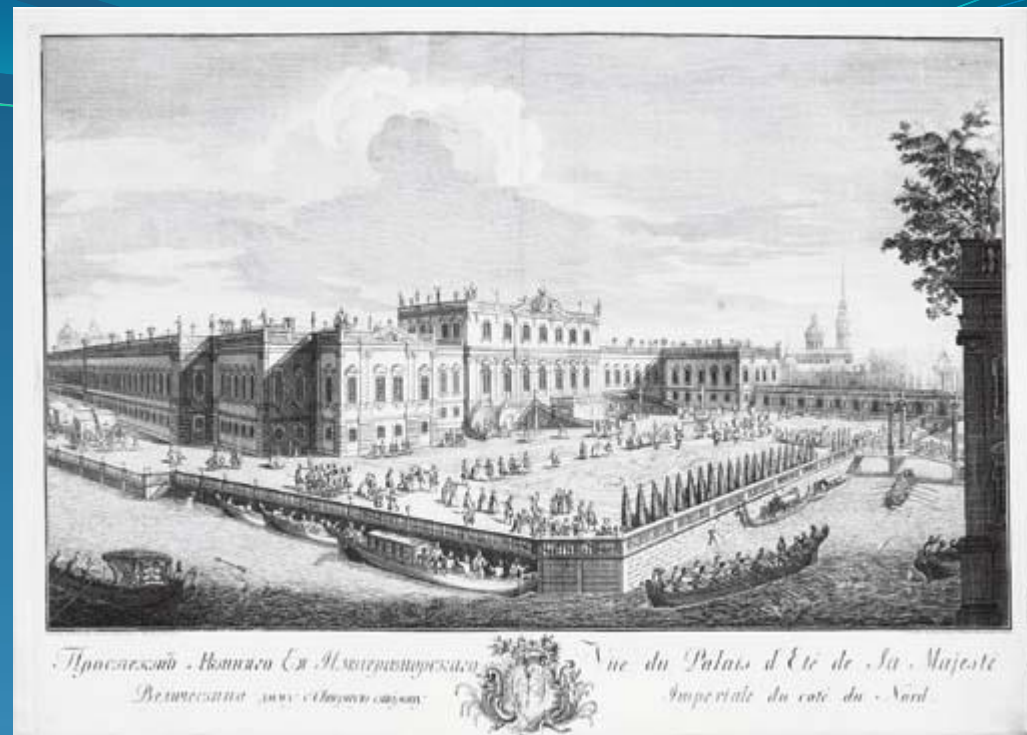
1893

Liceul Richelieu
Odesa

1897

St. Petersburg,
Academia Imperială de Științe

Летний дворец Императорской Академии Наук
Венеранда 1897 г. *Vue du Palais d'Été de Sa Majesté
Impériale du côté du Nord.*

Responsabilități administrative în Consiliul de stat:
Subsecretar de stat în Consiliul Imperial Rus

Șambelan la curtea Țarului Nicolae al II-lea

Realizări remarcabile în Astronomie

1897

Société Astronomique de France

nr. 1787 (Nicolas Donitch)

1897: Odessa (Rusia)

1910: Grigoriopol (Herson)

ASTRONOMISCHE NACHRICHTEN

begründet von

H. C. Schumacher.

Unter Mitwirkung des Vorstandes der Astronomischen Gesellschaft

herausgegeben von

Professor Dr. H. Kreutz.

1898

Odessa, 1898 April 27.

Ueber das Spectrum des Meteoriten von Grossliebenthal.

Band 147

enthaltend die Nummern 3505-3528.

Juli 1898 bis November 1898.

Mit 2 Tafeln.

Kiel 1898.

Druck von C. Schmidt

N. Donitch.

7 Eclipse de Soare, 8 Eclipse de Lună

TSE, 28 mai 1900 la Elche (Spania)

ASE, 16-17 martie 1904, la Phnom-Penh (Cambodgia).

TSE, 29-30 august 1905, Alcala de Chisvert, Spania

TSE, 16 aprilie 1912, Ovar, Portugalia

TSE, 21 august 1914, Feodosiya, Crimeea

TSE, 31 august 1932, Massachusetts, SUA

TSE, 19 iunie 1936, (Siberia), Ineboli, Turcia

1908

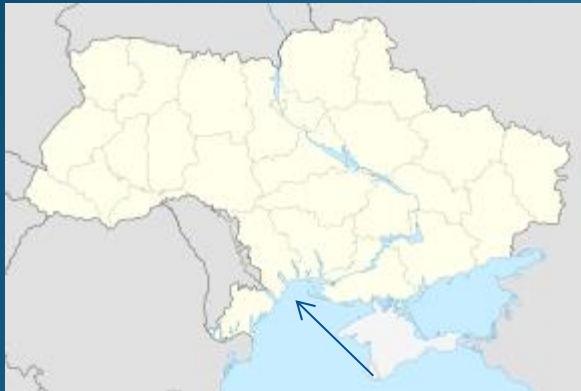
Observator astronomic

Dubăsarii Vechi

Raion Criuleni

Februarie 1917 părăsește Imperiul

Odesa

După venirea bolșevicilor în 1920 la Odesa
laboratorul este distrus.

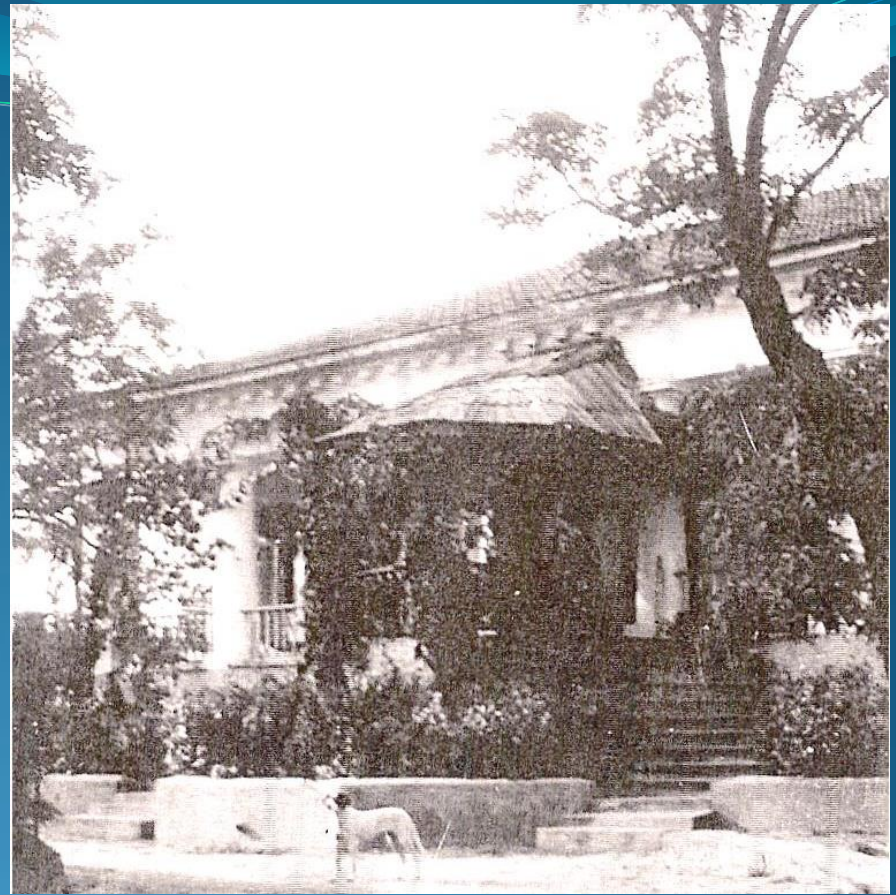
Nu rămâne nimic din observații
și nici din impresionanta sa bibliotecă.

1920-1940

Dubăsarii Vechi

După Primul Război Mondial,
Regele Ferdinand
împroprietărește țăranii săraci,
expropriind pe marii moșieri ai Moldovei.

Donici (cca 3000 ha)
exceptat de la expropriere,
pentru a-și putea continua fără griji materiale studiile.

ACTUL UNIRII

VOTAT DE SFATUL ȚĂRII
LA 27 MARTIE S. V 1918

ÎN NUMELE POPORULUI BASARABIEI, SFATUL ȚĂRII DECLARĂ
REPUBLICA DEMOCRATICĂ MOLDOVENEASCĂ (BASARABIA)
ÎN HOTĂRILE CI DINTRE PRUT, NISTRU, DUNĂRE, MAREA
NEAGRĂ ȘI VECHILE GRANIȚE CU AUSTRIA, RUȘIA DE
RUSIA ACUM O SUTĂ ȘI MAI BINE DE ANI DIN TRUPUL
VECHII MOLDOVE, ÎN PUTEREA DREPTULUI ISTORIC ȘI
DREPTULUI DE NEAM, PE BAZA PRINCIPILUI CĂ NOROA
DELE SINGURE SĂ-ȘI HOTĂRĂSCĂ SOARTA LOR DE AZI
ÎNAINTE ȘI PENTRU TOTDEAUNA, SE UNEȘTE
CU MĂMA SA ROMÂNIA.

TRĂIASCĂ UNIREA BASARABIEI
CU ROMÂNIA

DE-A PURURI ȘI TOTDEAUNA!

PREȘEDINTELE SFATULUI ȚĂRII,

ION INCULEȚ

Vice-Președinte

PAN. HALIPPA

SECRETARUL SFATULUI ȚĂRII

I. BUZDUGAN.

28 iunie 1919, Bruxelles
UAI

Magda Stavinschi

NICOLAE DONITCH

a pioneer of the
International Astronomical
Union

1922

Membru de onoare

1922-UAI-I, Roma

Comisii
Meteori,
Lumina zodiacală

1924

prima ședință anuală a Comitetului

Observatorului de astronomie fizică

Președinte de onoare:
A.S.R. Principele Carol

Maria Donici
Nicolae Donici
Membru al Academi-
cii Române

1925-Congresul II UAI,
Cambridge (UK), detaliu

1928-UAI-III, Leiden

1932-UAI-IV, Cambridge-Massachusetts

30 iulie 1940

Neamul românesc,
Anul XXXV, nr. 165, p. 1

Un alt exploatator „boieresc”

D. Donici, membru de onoare al Academiei Române, la ale cărei ședințe venea, și vine, în toată sesiunea generală, e un om în vârstă, a cărui simplă și nobilă patimă e **astronomia**.

Acolo, deasupra Nistrului pe care l-am pierdut, singur și sigur hotar, el își avea instalațiile costisitoare care-i serveau la observații al căror rezultat era cunoscut în toată lumea științifică.

Pentru aceasta era în stare a jertfi totul și, astăzi, fugar fără mijloace, e cel mai nenorocit om din lume că și-a pierdut **observatorul iubit**. Va fi avut ceva pentru întreținerea acestui instrument de cercetare?

Se poate. Dar desigur o merita.

gral Ion Antonescu i-a încredințat reînceperea activității
Observatorul Astronomic "Amiral Vasile Urseanu"

„de curând un alt observator situat într-o regiune depărtată a țării noastre
a fost silit de împrejurări să-și întrerupă sau poate să-și înceteze cu totul activitatea

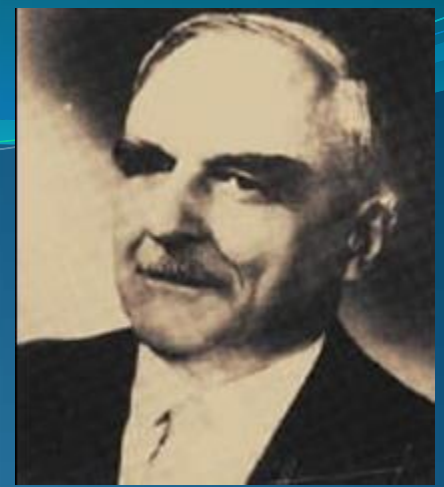
1940-1944

Hotel Capșa (c. 27) & str. Cometa 8 (aprilie, Zoe-Marius Donici)

După 1944

André Danjon

1945 – 1960

Observatoire Paris-Meudon

(CNRS)

1945-46, 1946-47

Tamanrasset, Algeria, lumina zodiacală

2 noiembrie

1954

1955

Dublin
UAI IX

preț | contribuție | ISBN

ASTRONOMUL
NICOLAE
DONICI

ENIGME DESCIFRATE

Magda Stancu

Ultima locuință cunoscută

Fontenay aux Roses Route de Bièvres 15

VILLE DE
FONTENAY

David Descatoire

responsable des Archives municipales et de la documentation

Fontenay le 2 mai 2003

Monsieur,

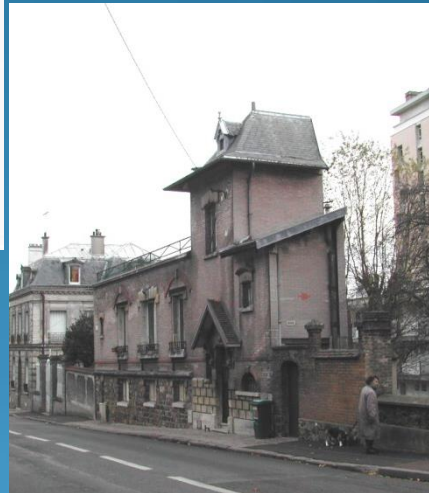
Veuillez trouver ces quelques informations
concernant la Route de Bièvres (aujourd'hui
av. du 9e Octobre)

Sincères salutations

Hôtel de ville - 75, rue Boucicaut - 92260 Fontenay-aux-Roses

Tél. 01 41 13 21 12 - Fax : 01 41 13 21 11

E-Mail : documentation@mairie-fontenayauxroses.fr

Ferpar

Ea este !!!

CENTRE NATIONAL
DE LA RECHERCHE
SCIENTIFIQUE

19~~56~~

1960

Photocopie certifiée conforme
à l'original
PUGET THIENERS, le

07 NOV. 2014

Le ~~Vingt deux~~ ^{vingt deux} septembre mil neuf cent soixante, à
quatre heures, est décédé au ~~quartier de~~
La condamnie;

Nicolas DONITCH, sans profession, né
à Bucarest Roumanie, le premier
septembre mil huit cent soixante deux à
domicile à Puget-Théniers fils de Nicolas
DONITCH et de Simone sans indication du NOM
de son père de Marie DONITCH

Dressé le ~~lour~~ ^{lour} ~~quatre~~ ^{quatre} mil neuf cent soixante, à
dix heures, sur la déclaration de Roger
LAUSIER ~~Vingt huit~~ ans
profession de ~~employé de bureau~~
domicilié à ~~Puget-Théniers~~ qui, lecture
faite, a signé avec Nous, Jean Paullet

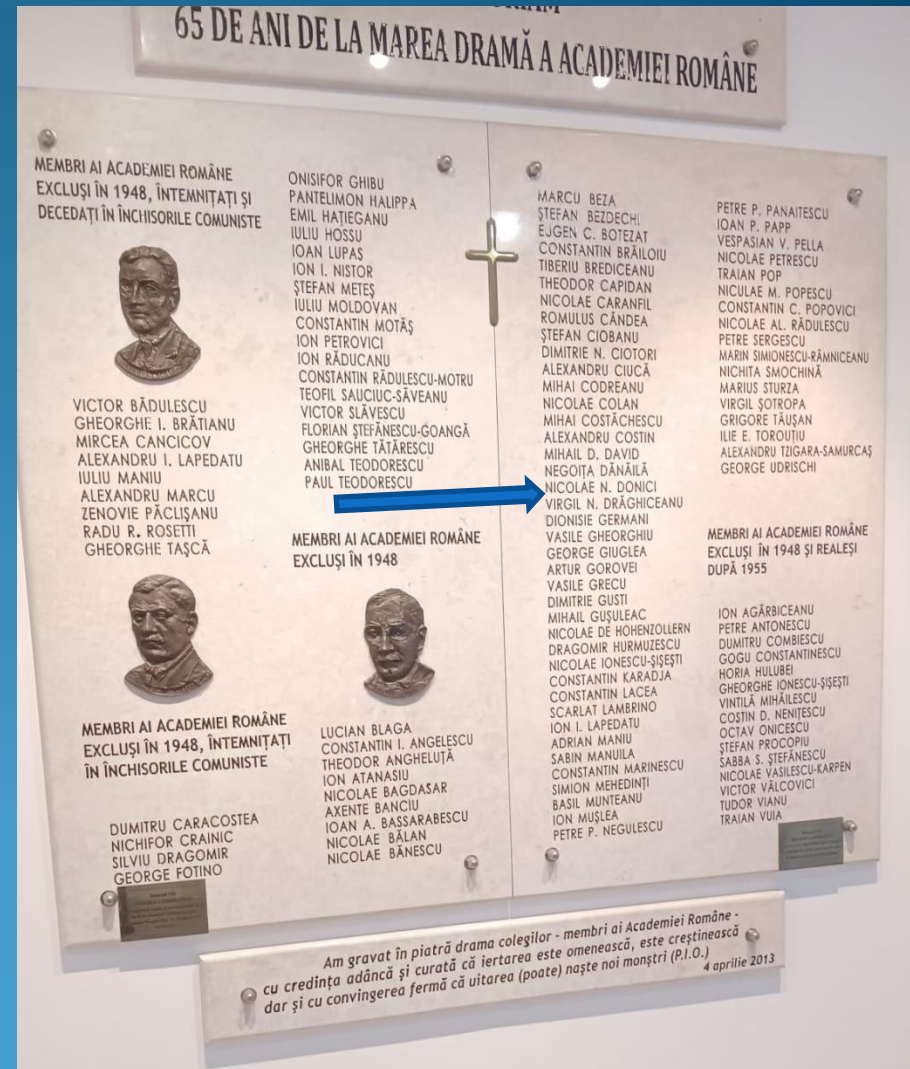
Maire de Puget-Théniers

N° 35

DONITCH
Nicolas

RLX

1922 - membru de onoare al Academiei Române

exclus între 1948 și 1990

Astronomul Nicolae Donici - 140 de ani de la naștere
Academia Română, București, 8 septembrie 2014
foto: Valentin Grigore - SARM

2016

2018

Ambasada R. Moldova

Centenar UAI
Viena

Ambasada României la Paris 12.02.2020

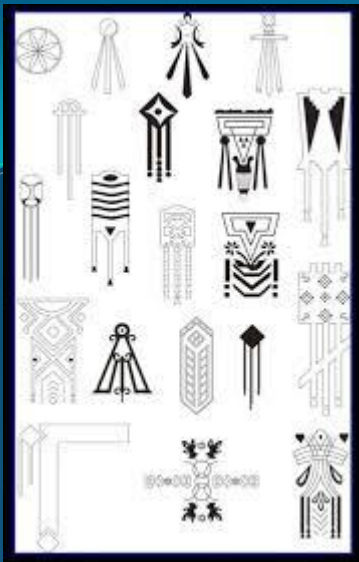
Ewine van Dishoek
E.S. Luca Niculescu
Magda Stavinschi
Vladimir Chirinciuc

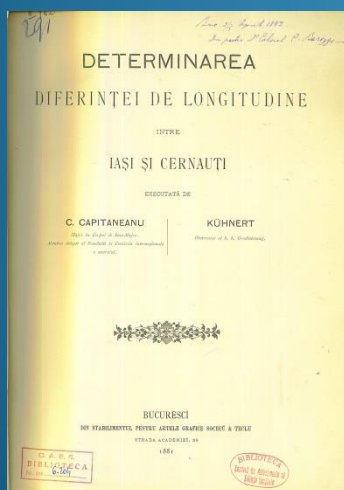
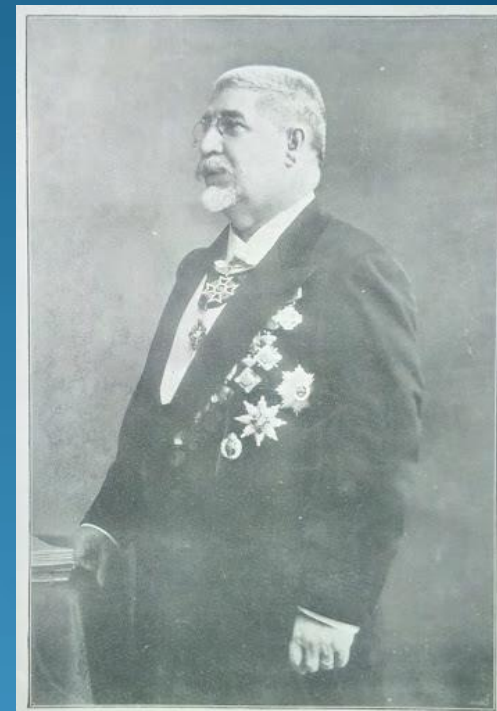
Alți observatori ai cerului de pe meleaguri moldovene

Tradiții ale observării cerului pe meleaguri moldovene

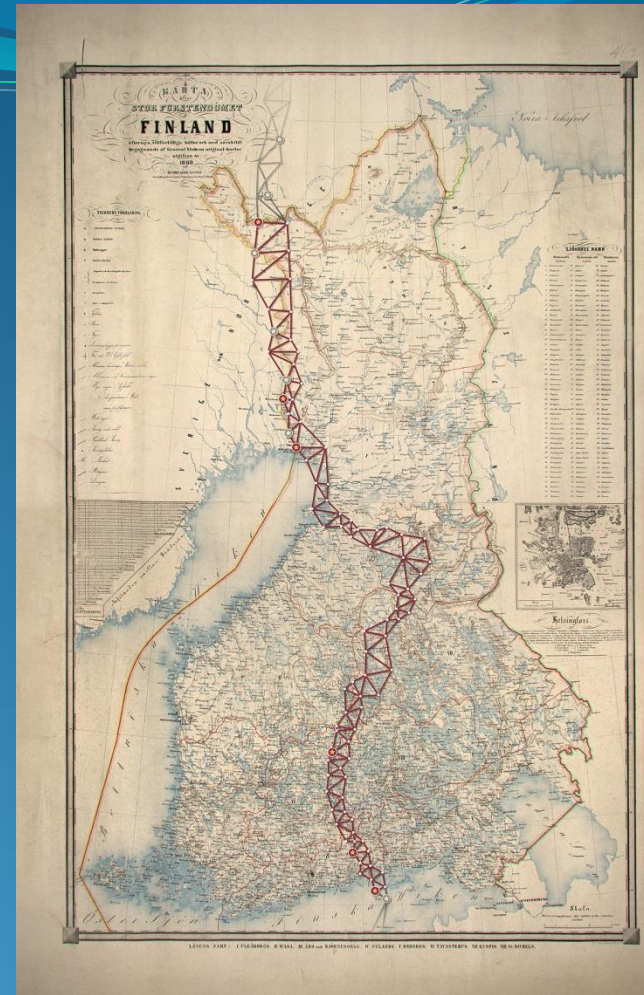
Stefan C. Hepites O primă schiță a lucrărilor astronomice

Determinări ale latitudinii
diverselor orașe din Moldova

Arcul geodezic Struve

Rudi-Soroca Patrimoniul UNESCO

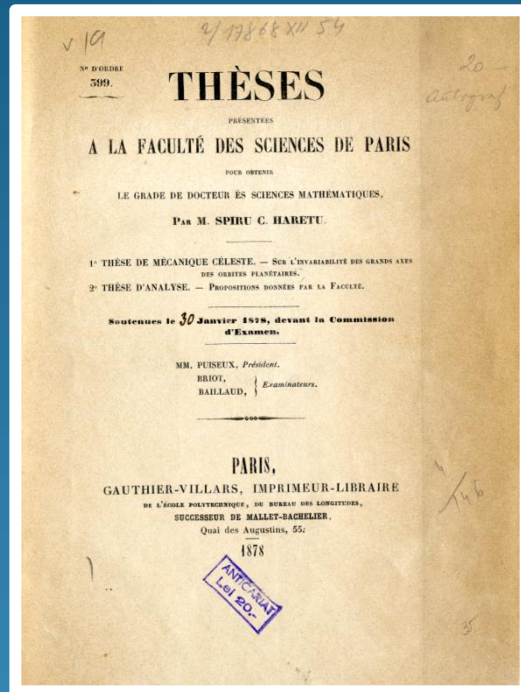
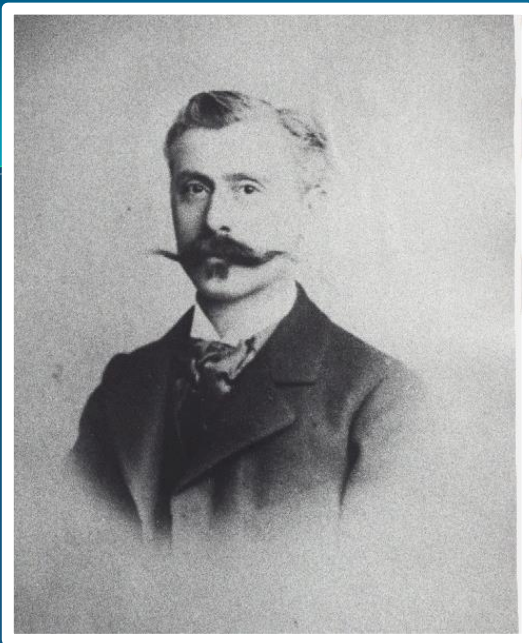
Neculai CULIANU
m. c. al Academiei Române

n., d., Iași

1865-1905

titularul catedrei de astronomie și geodezie a Universității ieșene

Ctitor al Observatorului Astronomic din Iași.

Spiru HARET
n. Iași

Membre al Academiei Române
Ministru al educației

Constantin POPOVICI
m. o. al Academiei Române
n. Iași

Director al

Observatorului de la Iași
(1913-1937);

Observatorului din București
(1937-1943).

Vintilă SIADBEI
n. Fălticeni

catedra de astronomie a
Universității - Iași,

conferențiar suplinator 1940-1944

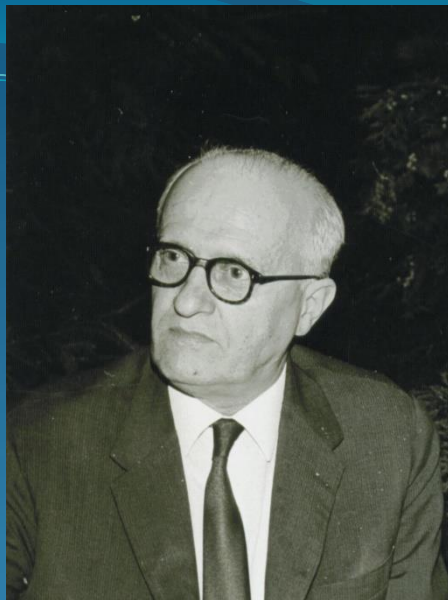
Alexandru Deutsch

n. Reni, o bunică româncă,
văr cu Aristide Dovatur

1937 profesor, Univ. Leningrad.
În anii Războiului director al Obs. Pulkovo

1961-1965, președintele Comisiei UAI
"Astrometria fotografică"

Constantin Drâmbă
Membru al Academiei Române
n. Borșani, Bacău

1952 - 1961, șef de catedră,
Univ. Petrol-Gaze, Ploiești

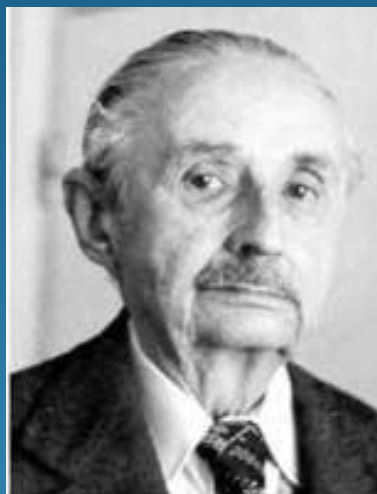
1961, profesor,
Facultatea de Matematica-Mecanică,
Universitatea București

1963 director al Observatorului Astronomic al
Academiei Române, București

Călin Popovici
Membru postmortem Academiei Române
n. Galați

fotometrie stelară
fizica soarelui & solar-terestră
astronomie geodezică
triangulație cosmică

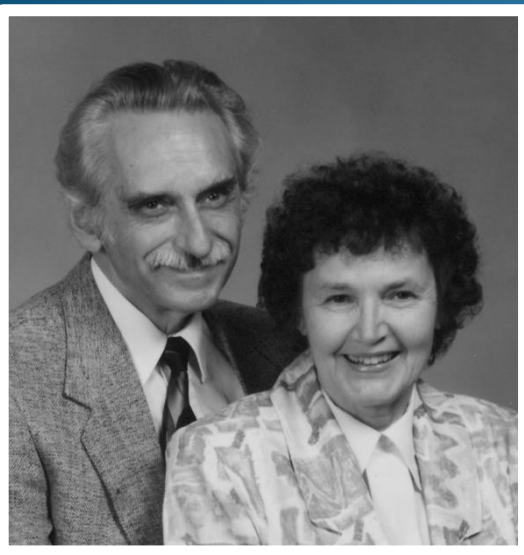
Victor Nadolschi
n. Chişinău, d. Bacău

Conferențiar - Iași < 1968
> 1955 profesor - Galați

Cornelia Cristescu

n. Ilișești-Gura Humorului, jud. Suceava

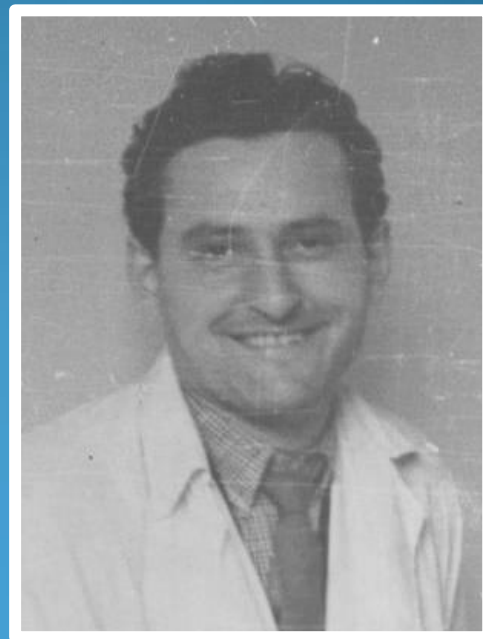
Un Tycho Brahe al românilor

Victor Stavinschi

n. Mășcăuți, plasa Criuleni, județul Orhei

părintele ceasurilor din România

Eugeniu Grebenicov
n. Slobozia Mare, raionul Cahul
înh. Cahul

Ieronim Mihăilă
n. Botești, județul Neamț

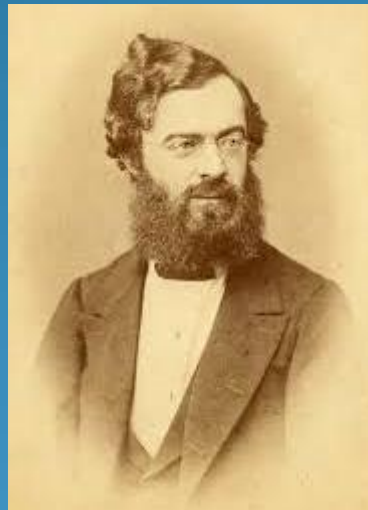
Călători pe meleagurile Moldovei

Ruđer Josip Bošković

tranzitul lui Venus din 1874
la Iași

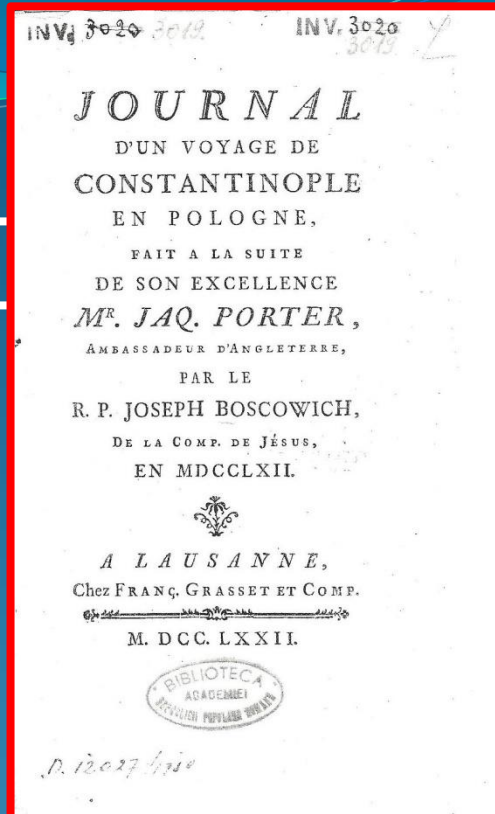
Johann Ritter von Oppolzer

Edmund Weiss

Ștefan C. Micle

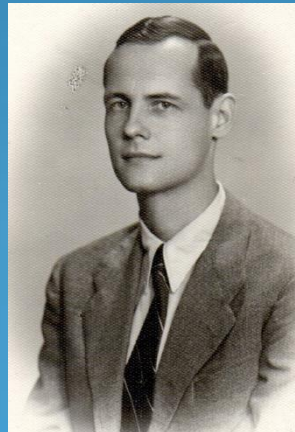

Astronomi amatori

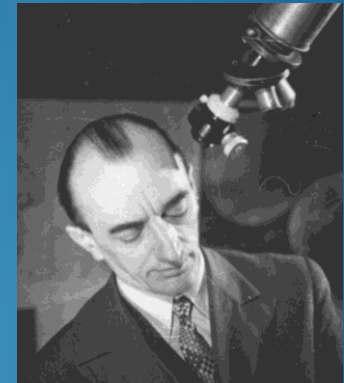
Dimitrie Ghica-Comănești

Victor Anestin

Vladimir Boico

Matei Alexescu

să amintim urmașilor contribuțiile la cercetarea cerului

stimulent pentru cei ce vor veni după
de a continua această importantă moștenire